

16 آبان سالروز اعلام حکومت دینی و ملی صفویه در ایران توسط شاه اسماعیل

اسماعیل اول صفوی نخستین پادشاه سلسله صفویه، و ملقب به ابوالمظفر بهادر خان حسینی موفق شد در 16 آبان 881 شمسی مقارن با 7 نوامبر 1501 میلادی دولت ملی را در ایران تشکیل دهد. از جمله حوادث مهم دوران این شاه صفوی می‌توان به آغاز پادشاهی صفویان، رسمیت یافتن مذهب تشیع در ایران و جنگ چالدران اشاره نمود.

آران نیوز / اسماعیل میرزا مشهور به شاه اسماعیل اول، پسر شیخ حیدر در روز سه شنبه ۲۵ رجب سال ۸۹۲ ق در اردبیل متولد شد. نسب وی با پنج واسطه به شیخ صفی الدین اردبیلی می‌رسد. مادرش حلیمه بیگم آغا دختر اوزون حسن آق قویونلو است. نام اصلی مادرش، مارتا بود که ظاهراً تا پایان عمر، مسیحی بود و اکنون قبرش در محوطه آرامگاه صفویان در بقعه شیخ صفی در شهر اردبیل واقع است.

وی در سال 779 شمسی (۹۰۵ق) با نیروی هفت هزار نفری به جنگ «فرخ یسار»، قاتل پدرش رفت و او را شکست داد. در ادامه قلعه باکو را فتح کرد. پس از آن به جنگ با الوند بیک، حاکم آذربایجان پرداخت و با شکست دادن او، وارد تبریز شد. اسماعیل میرزا در تاریخ 16 آبان ماه سال 881 شمسی (سال 1501 م و ۹۰۷ق) در سن ۱۵ سالگی در تبریز تاجگذاری کرد و به شاه اسماعیل معروف شد. شاه اسماعیل پس از نشستن بر تخت پادشاهی دستور داد تا همه خطبا، خطبه به نام دوازده امام بخوانند و عبارت «اشهد أن علیاً ولی الله» را به اذان اضافه کنند.

شاه اسماعیل با تأسیس دولت صفوی توانست، سرزمین ایران کهن را که تا آن زمان پاره پاره بود، متحد کند و وحدتی سیاسی در آن پدید آورد. همچنین برقراری تشیع اثنی عشری به عنوان مذهب رسمی کشور توسط شاه اسماعیل، موجب ایجاد آگاهی بیشتری نسبت به هویت ملی و بدین طریق ایجاد دولت متمرکزتر و قوی‌تر شد.

در مورد انگیزه‌های شاه اسماعیل از رسمی کردن مذهب تشیع باید گفت: اولاً این اقدام توان یک ایدئولوژی مذهبی پویا را به خدمت دولت جدید درآورد و به دولت قدرت غلبه بر مشکلات را داد. ثانیاً اینکه این عمل تمایز آشکاری بین دولت صفویه و امپراطوری عثمانی که قدرت اصلی جهان اسلام در آن زمان بود، به وجود آورد و بدین ترتیب به دولت صفوی هویت ارضی و سیاسی داد.